

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto naprej K 22—	celo leto naprej K 30—
pol leta 12—	na Ameriko in vse druge države
četrt leta 6—	celo leto naprej K 35—
na mesec 2—50	

Vprašanjem glede inzeratov se naj pošilja na odgovor dopisnica ali mamba. Upravištvu (spodaj, desni del). Knjižna ulica št. 5, telefon št. 85.

Kuhinja vseh domov slovenskega naroda in pravnika.

Inzerati veljajo: petstopenjski petletni za enkrat po 20 vln, za dvakrat po 16 vln, za trikrat ali večkrat po 16 vln. Parte in zahvata vrsta 25 vln. Poslane vrsta 30 vln. Pri večjih inzeracijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzerati l. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo številke velja 10 vinarjev.

Na plemenit naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odin. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:	v upravištvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5—50
na mesec 2—	na mesec 1—90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu: Knjižna ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 84.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 20. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta generalobersta nadvoj. Karla.

Operacije proti Romuniji potekajo po načrtu. Severno od Campolunga smo zopet zavrtili silne napade.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Ničesar novega.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 20. novembra. (Kor. u.) Uradno se razglša:

Veliki glavni stan:

Armadsna skupina prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega.

Angleški artiljerijski ogenj je bil včeraj manj silen; samo na obeh bregovih Ancre med Serrem in Beaucourtom ter proti našim pozicijam južno od Miramonta v večernih urah izvršeni napadi so se z izgubami ponesrečili. V boju z ročnimi gra-

natami je vrgla naša infanterija Angleže iz zapadnega dela Grandcourta. V protinapadih zadnjega tedna smo vjeli 22 častnikov in 900 mož ter vplenili 34 strojnih pušk. Nove francoske poskuse vdreti s severozapada sem v gozd St. Pierre Vaast, smo zavrnili, dasiravno je bil pripravljen silen ogenj od novih čet izvršeni napad.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta gfm. princa Leopolda Bavarskega.

V hudem mrazu je bilo bojno delovanje skoz in skoz malo.

Armadsna fronta generalobersta nadvoj. Karla.

Naše operacije proti rusko - romunski fronti se po načrtu nadaljujejo.

Severovzhodno od Campolunga mučijo v dnevnih brezuspešnih bojih Romuni svoje zmešane zveze.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Armadsna skupina generalfeldmaršala von Mackensena.

V Dobrudži se vrše ob Donavi do pristanišča Olfine vzhodno od Silistrije artiljerijski boji.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Zasedenja novih pozicij severno od Bitolja se je brez motenja s strani sovražnika izvršilo. Nove nemške sile so dosepele v bojni pas. Na fronti Moglenice so Bolgari zavrtili srbske sunke pri Rahovu in Tušinu.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

»Times« poroča: Romuni so izgubili pretekli teden samo na vjetnikih 8000 mož ter so se morali umakniti 15 do 20 milj.

V Bern poročajo iz Bukarešte: Zdi se, da sovražnik še vedno nadaljuje svoje obkoljevalne operacije v pokrajini pri Buzenih. Ta obkoljevalna taktika se je pričela že takrat, ko je sovražnik 4. novembra zasedel hrib Laomu. V smeri na Campolung so zavezniške čete že zasedle vas Laresti, ki je od mesta le še 6 km oddaljena. Tudi kraj Namesti se nahaja v sovražnikovih rokah, tako da je Campolung v največji nevarnosti. V dolini Alute je sovražnik bolj napredoval na zapadnem bregu reke, kakor na vzhodnem. iz česar se da sklepati, da hoče napraviti svojo fronto ravno.

Ruski listi javljajo: Sovražnik obstreljuje mesto Campolung, kjer so izbruhnili veliki požari.

ROMUNSKO URADNO POROČILO.

18. novembra. Severna in severozapadna fronta. Na Na zapadni meji Moldavije tja v dolino Prahove ničesar novega. V okolici Dragoslavlja so napadle naše čete. Posrečilo se jim je tako v sredi, kakor na levem krilu sovražnika potisniti nazaj, pri čemer so čutno napredovali in vjeli 300 mož. V dolini Alute in Jiu trajajo boji s silo. Opuštili smo nekaj ozemlja. V pokrajini ob Črni ničesar pomembnega.

18. novembra. Južna fronta. Ob Donavi streljanje. V Dobrudži ničesar novega.

19. novembra. Ničesar novega na zapadni meji Moldavije, izvzemši severno od Mutenija do doline Prahove, kjer smo zavrtili sovražne napade. V okolici Dragoslavlja smo prodrli naprej, vjeli 4 častnike in 80 mož ter vplenili 2 strojne puške, 2 topa in 5 voz z orožjem. V dolini Alute trajajo boji vzhodno od Suice. V dolini Jiu in Gilort silni boji. Ob Črni nobenega bojnega delovanja.

19. novembra. Ob Donavi in v Dobrudži slaboten infanterijski in artiljerijski ogenj.

Rusko uradno poročilo.

18. novembra. Romunska fronta. Na Sedmograškem trajajo v dolinah Alute in Jiu trdovratni sovražni napadi. Na fronti ob Donavi naši prednji oddelki nadaljujejo prodiranje proti jugu.

Jassy — romunsko glavno mesto?

Iz Sofije poročajo: Romunski kralj je proglasil Jassy kot glavno mesto Romunije za čas vojne. Ministrstva se selijo v Jassy.

Po padcu Bitolja.

Nemško uradno izvešče poroča, da so dosepele bolgarske - nemške čete na svoje nove pozicije severno Bitolja, ne da bi jih bil motil sovražnik. Na bojišče so nadalje prikorakala nova nemška ojačenja, tako da je obrambna črta gotovo zopet trdna, kakor le kedaj in da se ni bati, da bi sovražnik izvojeval na tem delu fronte še nadaljne uspehe.

Francosko uradno poročilo poudarja, da so vkorakali Srbi v Bitolj natančno 4 leta po njega prvi osvojitvi. Gotovo je zavzetje tega mesta za Srbe velikega moralčnega in pač tudi političnega pomena. Toda v vojni se glasi prvo vprašanje drugače, in uspeh se presoja predvsem s strateškega stališča. Vojaški strokovnjaki so si edini v tem, da srbsko-francoskemu uspehu ni pripisovati strateškega pomena. Bitolj je le grenka kaplja v čaši veselja nad valaško zmago, pravi vojaški strokovnjak »N. fr. Pr.«.

Brezdovno bodo Srbi proglasili Bitolj za provizorično prestolico malega ozemlja, ki se nahaja zopet v njihovih rokah. Bitolj šteje okrog 60.000 prebivalcev Srbov, Bolgarov in Grkov. Mesto je prežvečelo od balkanske vojne sem že hude čase: pred njegovim obzidjem so se odigrale tri krvave bitke v novembru 1912. med Srbi in Turki, v novembru 1915. med Srbi na eni strani ter Bolgari, Nemci in Avstrijci na drugi strani in končno v novembru 1916. med Bolgari in Nemci na eni strani in Francozi na drugi strani. Ali je mesto pri zadnji bitki mnogo trpelo, se ne poroča. Bitolj je še od turških časov zvezan z železnico preko Florine s Solunom, nemško - bolgarska okupacijska armada pa je napravila tudi vojaško železniško progo čez Prilep in Babuna na Veles ob železnici Skoplje-Solun.

Francosko uradno poročilo.

18. novembra. Orijentska armada. Na levem bregu Strume so zavrtili Angleži silen bolgarski protinapad na Barakli. Vzhod-

no od Črne so vzeli Srbi sovražni jarek v globini kakih 800 m. V loku reke traja boj za nas ugodno. Srbi so v jurišu zavzeli višino 1212 severozapadno od Ivna kljub odporu Nemcev in Bolgarov, ki so imeli krvave izgube, ko so izvršili več brezuspešnih protinapadov na to pozicijo. V ravnini pri Bitolju smo prodrli proti mestu. Dospeli smo v okolico Kamina kljub poplavi, ki močno ovira gibanje čet.

19. novembra. Od Dojranskega jezera do Vardarja živahno delovanje obojestranskih artiljerij. Na vzhodu so Srbi nadalje prodirali na Grunište ter obkolili ta kraj. V loku Črne so zavrtili Srbi nov bolgarski protinapad na višino 1212. Sovražnik se v neredu umika proti severu ter ga zasledujejo Srbi, ki so dospeli na rob gorskega grebena 1278. Južno od Bitolja so francoske in ruske čete iznova napredovale v smeri na Koleven. Angleški letalci so obložili sovražna taborišča pri Seresu z bombami. Naši letalci so metali bombe na bivake in stanovišča pri Novaku in Bitolju. Čete orijentske armade so vkorakale ob 8. zjutraj. Danes je obletnica zavzetja Bitolja s strani Srbov leta 1912.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

19. novembra. V Adižki dolini je bombardiral sovražnik v noči na 18. naše pozicije vzdolž pobočij hriba Giove južno Rio Camerasa. Nato je napadel z infanterijskimi oddelki od nas 26. oktobra zasedeno vas Sant. Izvršil se je protinapad in sovražnik je bil razpršen. V gorenjem Butu so napadle 17. novembra večer sovražne sile po močni artiljerijski pripravi del fronte od Mallega do Velikega Pala, pri čemer so naperile glavni napor proti našim črtam na vrhu Kabota severno Mallega Pala. Po ljutem spopadu je bil sovražnik na vsej napadalni fronti gladko zavrnjen. Mali sovražni oddelki, ki so hoteli vdreti v jarke Kabota, so bili uničeni. Nekaj mož smo vjeli in vplenili orožja in municije, katero je zapustil sovražnik bežeč. Na julijski fronti včeraj delovanje obojestranskih artiljerij kljub trajajočemu slabemu vremenu.

Prodiranje v Valahiji.

Vojaški strokovnjaki označujejo dogodke v Valahiji kot novo fazo naše vojne proti Romuniji. Ta faza se je pričela s pomembno zmago pri Tergu Jiu. Naša fronta, ki se od tam pomika proti železnici Orsova-Craiova, ogroža v dolini Alute stoječe sovražne kolone tako, da se pričenejo avtomatično umikati. Romuni poskušajo naše prodiranje za vsako ceno ustaviti. Zagnali so se z vsemi razpoložljivimi močmi iz Craiove in Slatine proti našim kolonom in raz-

vili so se na tem delu fronte hudi in težki boji. Ti boji potekajo za nas ugodno, kakor je razvideti iz obeh naših uradnih poročil, ki poudarjata, da se operacije po načrtu nadaljujejo.

Podpolkovnik Rousset piše v »Petit Parisien«: Pot iz Besarabije v malo Valahijo je zelo dolga in transport ruskih ojačenj na ogrožene točke je jako otežkočen. Zato se je bati, da se sovražne invazije ne bo dalo pravočasno preprečiti.

Hm, sem se oglašil, kar mi tu pripovedujete, je vse prav in lepo, ali to nič ne zmanjšuje sumljivosti situacije. Gotovo ne, je pritrdil zdravnik, toda dostikrat se zgodi, da šele nevarnost vzbudi strasti in poželjenja, ki jim prej niti sledi ni bilo. V šestnajstem stoletju, v dobi največjih strasti, je bilo že tako. Takrat je bil človek vedno v nevarnosti, da ga pri ljubavnem sestanku mož zabode in zgodilo se je dostikrat, da so možju zastrupljali obleko in perilo svojih žena, vedoč, da jih bo ljubimec v

trenotku ljubezenske ekstaze poljubljaj. V naših treznih modernih časih je postava zadušila vse strasti, pač pa je kazeno za »zakonomolstvo pod domačo streho«: kakor govore pravniki, jako poniževalno. Morda se je v grofu de Savignyju šele vsled tega vzbudila ljubezenska strast, zakaj resnica je, da močne duše opijanja ravno nevarnost.

Lahko si mislite, da sem naslednje jutro prišel že precej zgodaj na grad, a ničesar nisem zapazil, kar bi bilo vredno pozornosti. To je bilo popolnoma gotovo, da sta Haute-Claire in grof igrala nezaslišano predzno vlogo z mistrijo največjih igralcev. Manj gotovo je bilo — in to sem hotel najpoprej doznati — če se pusti grofica varati in kako dolgo se že zaveda, da je varana. Najpoprej sem torej grofici posvetil svojo pozornost. To ni bilo težko, saj je bila moja pacientinja. Že v V. sem jo spoznal, da je pristna aristokratinja, ena tistih, ki ne vedo ničesar drugega, kakor da so plemenite in da razen plemstva ni nič na svetu vredno je pogleda. Taka domišljavost je edina strast teh žensk. Vzgojena v samostanu, kjer se je silno dolgočasila, se je gospodična Delfina pl. Cantor,

vrnivši se k starišem, naprej dolgočasila, dokler ni postala žena grofa de Savigny, ki ga je drage volje ljubila ali si vsaj domišljala, da ga ljubi, ker je bil prvi mladi mož, ki ga je spoznala. Bila je blede žena, mehkomesa, a trdih kosti. Ko mi je dala svojo bisernobelo roko z aristokratskimi členki in sem otipal njeno naglo bijočo žilo, se mi je zdelo, da je od usode ustvarjena za to, da jo ponosno Haute - Claire potepta. Seveda nista s tem mojim nazorom soglašala grofici svojevlastno čelo in energična čeljust.

Že čez nekaj dni sem spoznal, da grofica niti najmanj ne slut, kaj se godi v njeni hiši. Občevala je z vsemi ljudmi, izvzemši grofa, jako prezirljivo. S takimenoovano Evlalijo je občevala sicer zapovedajoče, a manj ostro, kakor z drugimi posli. Govorila je s tistim umerjenim kratkim glasom, ki ga imajo ženske, rojene za zapovedovanje, in vedoče, da se jim vse pokori. Evalilija je svojo službo opravljala z najnežnejšo obzirnostjo in posvedočevala tako umevanje groficinega značaja, da sem moral občudovati njeno notranjo silo in njenega duha. Časih me je kar zaneblo, če je krožila okrog gro-

fice, kakor zazebe človeka, če vidi kako krožiti po postelji spečega človeka.

Nekega večera sem vprašal grofico: Zdi se mi, da imate izredno spretno hišino; ali smem izvedeti, od kod da je?

Da, prav dobro mi streže, je ravnodušno odgovorila grofica in le samo sebe ogledovala v ročnem zrcalu. Priznati moram, da sem jako zadovoljna z njo. Vem pa o njej le to, da ni iz V.-a. Če vas zanima, od kod da je, vprašajte grofa. Če se prav spominjam, mi je rekel, da je služila pri neki njegovi sorodnici. Prav hvaležna sem mu, da mi jo je preskrbel; zdi se, da nima nobene napake.

Jaz pa, gospa grofica, sem našel na vaši hišini veliko napako, sem rekel z umetno resnobo.

Res? Kako pa? je vprašala zategnjen grofica, kakor da je napaka njene hišine čisto nič ne zanimajo.

Preveč je lepa, sem odgovoril, dosti prelepa za hišino. Nekega dne vam jo gotovo odpeljejo.

Mislite?

Da! In morda stori to mož iz vaših krogov, ki se vanjo zaljublja. Tako je lepa, da lahko tudi kakega vojvodo omreži. (Dolgo prihodnja.)

LISTEK.

Sreča iz zločina.

Francoski spisal I. Barbey d' Aurevilly.

(Dolje.)

Zavest, da bom brezpogojno molčal, je grofa očividno navdala z velikim veseljem. Rekel mi je: Prosim vas, gospod doktor, obiskujte mojo bolno ženo vsak dan. Tako sem mogel nemoteno študirati skrivnostno bolezen in skoro neverjetno situacijo v grofovi hiši. Kako dolgo že traja? sem se vpraševal. Odkar je pobegnila Haute - Claire? Kaj je bila že celo leto za hišino pri grofici? Kako, da razen mene ni nihče tega zapazil, kar je bilo tako lahko videti? Take misli so se sedele z menoj na konju, na potu v V. Grof in grofica de Savigny sta veljala za zakon-sko dvojico, ki se presrečno ljubi. Živela pa sta skoro sama zase. Zdaj in zdaj so pač prišli gostje na grad, a možki niso imeli nikoli prilike, videti gospodično Haute - Claire, dame

Avstrijski Italijani v italijanski armadi.

Lugano, 19. novembra. (K. ur.) V Turin je prispelo 1660 avstro-ogrskih vojnih vjetnikov italijanske narodnosti, med njimi 45 oficirjev. Prihajajo iz Rusije, da se z oboroženo roko bore proti svoji domovini. — Vkrkali so se 14. oktobra v Arhangelsku. Za čas vožnje so bili v neprestanem strahu zbog napadov podmorskih čolnov. Na železniški postaji v Turinu je številna množica pozdravila izdajce domovine. S tem transportom se je število takih bojnikov povečalo na 4000.

Kako postopajo v Italiji z vojnimi vjetniki.

Dunaj, 19. novembra. (Kor. ur.) Iz vojnoporočevalskega stana: Kakor je razvidno iz uradno overjenega poročila nekega oficirja, ki je prišel v italijansko vjetništvo, se trudijo Italijani na vse načine, da bi bili enaki drugim za »kulturo« se borečim narodom glede postopanja z vjetniki. V tem poročilu z otoka Capria pri Livornu se poroča doslovno: »... z vsemi se je postopalo na najsurovejši način, vsi so bili vključeni v verige in transporte so peljali skozi mesto v uniformi na vozovih za kazence.« Ni treba pisati komentar k temu poročilu.

Presenetljiv nastop Italijanov izven Italije.

Curich, 20. novembra. Milanski listi poročajo, da je pri novih vojaških operacijah entente določena presenetljivemu nastopu Italijanov izven Italije posebno pomembna vloga.

Francoski vojni minister v italijanskem glavnem stanu.

Lugano, 20. novembra. (Kor. ur.) Francoski vojni minister je odpotoval preko Rima v italijanski glavni stan.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

18. novembra. Zapadna fronta. Streljanje med izvidnimi oddelki na celi fronti. V Gozdnatih Karpatih severno od Chibenijsa smo s svojim napadom zavrnili ofenzivno sovražnika, ki je mestoma potisnil naše majhne oddelke nazaj. Padli sneg je storil pota nehodna.

EKSPLOZIJA V ARHANGELSKU.

Berolin, 20. novembra. (K. ur.) Stockholmski poročevalec »Lokalanzeigerja« prinaša natančno poročilo o velikanski eksploziji v pristanišču Arhangelsk. Izgubljenih je bilo 7 parnikov s skupaj 27.000 tonami. Pristan, ki je bil poln ladij, je bil pravi pekel, iz katerega so skušale ladje utesi, pri čemer jih je bilo najmanj 20 težko poškodovanih. Na kopnem uničeno municijo cenijo na kakih 80 milijonov rubljev. Skladišča zveze moskovskih tkalnic so popolnoma pogorela. Zgorelo je 20.000 bal bomb. Dve tovarni za gumi cenita svojo škodo na 15 milijonov rubljev. Vsi avtomobili nove avtomobilske proge Petrograd-Moskva so pogoreli. Vojni minister je baje označil ta požar kot eden največjih porazov Rusije. Končno poroča poročevalec, da je angleški veleposlanik zahteval, da naj Anglija zasede pristanišče, ker ruske straže ne odgovarjajo zahtevam.

RUSKI VOJNI IN MORNARIŠKI MINISTER PRED DUMO.

Zunaj dnevnega reda dume je ruski vojni minister Suvajev govoril o vojni tako-le:

Sedemindvajset mesecev traja krvava kruta svetovna vojna. Naš ljubljani vladar ni želel vojne in ni hotel, da izbruhne. Mi vsi vemo, da niso našli niti naš car niti naši hrabri zavezniki pri stremljenju, da preprečijo svetovni požar, podpore v sovražnem tabornu. Že kakih deset let so v sovražnem tabornu gojili misel polastiti se nadvlade in prvega mesta med vsemi narodi. (Pritrjevanje.)

Ti uničujoči udarci so se razkakali. Sedemindvajset mesecev traja vojna. Bog sam ve, kako dolgo bo še trajala. Kot star vojak sem v svojem srcu prepričan, da se mi z vsakim dnevom približujemo zmagi, sovražnik pa se je približuje porazu. Kaj se je na svetu izpremenilo? Zgodilo se je ravno ono, kar so gojile osebe avtorja 1914 videle na prepoti, to kar ne kaže samo v Rusiji, marveč tudi v vseh deželah zaveznikov, na zvestobo, da se ne reče ne bori samo vojska, marveč tudi vsa država. (Pritrjevanje.) Za izdelavo

nje municije so bile pritegnjene tudi ženske, deklice in otroci in se je dvignila na štiridesetkratno.

Glede prehrane obstajajo gotove težkoče vendar to ni nezno. Ni naša krivda, da imamo težkoče z avtomobili. Tudi letalstvo se razvija.

Računam z Vašo pomočjo tudi v bodoče glede splošnega dela za našo hrabro vojsko. Sovražnik je zlomljen, ne bo nam ušel. Ponavljam, kar je rekel predsednik dume: Zmagati moramo. To je ukaz vrhovnega vojnega gospodarja naše hrabre vojske. To zahteva blagor naše domovine, vse drugo pride šele v drugi vrsti v poštev. Nobena sila na svetu ne more poraziti Rusije.

Nato je izvajal mornariški minister Grigorovič približno isto kakor vojni minister.

Prišlo je do ovacij obema ministroma ter je izrekla дума voljo ruskega naroda vztrajati do zmagovitega konca.

Bitka ob Sommi.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

18. novembra popoldne. Južno od Somme smo brez težav z ročnimi granatami zavrnili močan nemški oddelek, ki se je skušal približati francoskemu jarku v odseku Biaches. Sicer je bila noč povsod mirna. Slabo vreme ovira operacije na celi fronti.

18. novembra zvečer. Južno od Somme smo zavrnili z zapornim ognjem in metanjem ročnih granat poskus Nemcev prodreti proti našim jarkom vzhodno od Bernyja. Na ostali fronti od časa do časa topovski ogenj.

19. novembra popoldne. Noč je bila na celi fronti razmeroma mirna.

19. novembra zvečer. Razen silnega obstreljevanja forta Douaumont in njegove okolice ni poročati s cele fronte ničesar.

Belgijsko uradno poročilo.

18. novembra. Lahno artiljerijsko delovanje v odsekih Dixmuiden, Stenstraete in Het Sas.

19. novembra. Živahen boj z bombami v okolici Steenstraete in Boesinghe. Artiljerijsko delovanje je bilo danes slabotnejše, kakor prejšnje dni.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

18. novembra popoldne. Potisnili smo svoje pozicije severovzhodno od Beaumont-Hamela naprej ter prodrli severno od Beaumonta. Sovražnik je močno obstreljeval Beaumont-Hamel in Hebuterne. Čez noč smo izvršili uspešen napad na sovražni okop severno od Ypresa, vjeli 20 mož in vplenili eno strojno puško.

18. novembra zvečer. Kljub viharnemu vremenu smo prodrli danes severno in južno od Ancra in pridobili zlasti južno od reke tal, kjer smo dospeli do roba Grandcourta. Doslej smo našli 258 vjetih. V soboto izvršeni prav živahni napad je prinesel nadaljnje dragocene pridobitve ob Sommi. Južno od Ancra smo prodrli na fronti 5000 jardov povprečno v globini 500 jardov. Na južnem bregu reke smo prodrli na zapadni strani Grandcourta skozi zunanji pas hiš tega kraja. Tam se vrše sedaj nadalje boji z bombami. Na skrajni desni strani smo vzeli višino južno od Rancourta. Od tam je prodrla neka patrulja bolj proti vasi ter se vrnila z vjetimi. Naše čete, ki se bore severno od Ancra, so prodrele na južnem bregu. Število tam vjetih znaša že 600.

19. novembra zvečer. Položaj je neizpremenjen. Število večeraj ob Ancri vjetih znaša 20 častnikov in 752 mož, tako da je skupno število od 13. t. m. naprej vjetih naraslo na 6962 mož.

Skraini napori Angležev.

Haag, 19. novembra. Iz Londona poročajo: Na Angleškem bodo skoraj izvedeni dalekosežni ukrepi političnega, vojaškega, industrijsko-organizacijskega in gospodarskega značaja, katerih namen je ojačiti vojno silo države. Gre predvsem za naslednje ukrepe: 1. Vsi za vojaško službo sposobni Irči bodo v kolikor se do 1. januarja prostovoljno ne oglasijo za službo z orožjem, podvrženi službeni dolžnosti v vojni industriji; 2. obrambna dolžnost bo razširjena od 40. na 45. leto; 3. z nevtralnimi državami, ki še dosedaj niso v večji meri dobavljale vojnih potrebščin, zlasti z Nizozemsko, nordijskimi državami in Španjo bodo sklenjene obsežne pogodbe za dobavo svojega materiala in surovin; 4. uvedena bo državna aprovinacija organizacij; 5. pomorski

transport blaga, ki ni neobhodno potrebno, bo prepovedan, da se na ta način razbremenijo trgovsko brodovje za transport vojnega materiala; 6. trgovske ladje bodo splošno in silneje oborožene, kakor dosedaj; 7. posestniki prvovrstnih angleških papirjev, zlasti železniških obilicij bodo morali iste zamenjati za vojne obilicije, da se na ta način zviša šterlingov kurz v inozemstvu; 8. izdano bo veliko narodno vojno posojilo. — Angleški listi razvijajo tudi vzdušno živahnijo agitacijo za zaposlenje žen v industriji. Od začetka vojne do aprila 1916. je naraslo število v gospodarskih in industrijskih podjetjih zaposlenih žen za 583.000, do junija 1916. pa za 866.000. 766.000 teh žen nadomešča moške, ki se nahajajo na bojiščih. V vojni industriji je zaposlenih tudi vedno več otrok, v zgoraj navedenem času se je zvišalo njih število za 45.000.

Angleška poštna kontrola.

»Temps« poroča, da so Zedinjene države iznova poslane Angliji nov ugovor glede utesnjevanja prostega ameriškega trgovstva vsled angleške poštna kontrole.

Norveško-nemški spor.

Christiania, 19. novembra. (Kor. ur.) Poročilo zastopnika Wolffovega urada. Na norveško časopisje deluje očividno večerajšnja brzojavka berlinskega poročevalca »Tidens Degna« o razpoloženju na merodajnem mestu v Nemčiji, da ima Nemčija tudi na gospodarskem polju vzrok za pritožbe. Ob enem pa naznanja časopisje, da se vrše tudi na tem polju sedaj važna pozajanja, o katerih je upati, da bo prišlo do sporazuma z Nemčijo.

Homatije na Grškem.

Grška mora oboroževati svoje tlačitelje.

Milan, 20. novembra. (Kor. ur.) »Corriere della Sera« javlja iz Aten: Francoski admiral je zahteval od atenske vlade izročitev orožja, municije in drugega vojnega materiala za oboroženje dveh razredov grške armade.

Poboji med atenskimi dijaki.

Lugano, 20. novembra. Iz Aten poročajo: Med vseučiliškimi dijaki je prišlo do pretepov. Venizelistično dijaštvo je priredilo manifestacni obhod k francoskemu poslanstvu, kralju zvesti dijaki so se šli pokloniti pred palačo. Na nekem trgu je počilo naenkrat 20 revolverskih streliv. Mrtev ni nihče in ranjen menda tudi ne.

Razne politične vesti.

— Proti narodni avtonomiji. Ne-ki dr. Albert Ritter je izdal v graški založbi Leykam brošuro, ki (mora se reči) s prav luknjastimi argumenti zastopa idejo, da mora biti ohranitev in ojačenje centralizma pravi notranji vojni cilj naše države. Avtonomijo odklanja avtor (ki pravi da piše z državnega stališča) kot utopijo, ki je sicer »v geometričnem oziru« (bog ve kaj naj to pomeni.) prav zapeljiva. Toda koristila bi le Slovanom. Škodovala pa Nemcem, radi tega je več kot nevarna, da celo usodepolna, saj sega na same korenine nemškega naroda. V deželah namreč, ki imajo nemško večino, prebiva polna tretjina vseh zapadno-avstrijskih Nemcev (avtor je že izbral ime za avstrijske dežele brez Galicije, naziva jih Zapadno Avstrijo), v nemških deželah pa živi le ena šestina Nemcev. Ako se torej uvede deželna avtonomija (nikdo ne zahteva deželne avtonomije, temveč vprašanje se glasi: narodna avtonomija), potem so Nemci v slovenskih deželah kratkoročno izgubljeni (!) in država bo oslabiljena (!). Avtor je zbral nekaj političnih in gospodarskih argumentov proti razdelitvi Avstrije v samostojne deželne skupine, ki govorijo v prvi vrsti proti nameravani izločitvi Galicije, kar seveda ni bilo nameravano. Tudi skuša dokazati, da n. res, da bi bila Avstrija v vojni silajno izpričala svojo vrednost kot država narodov, ter trdi, da je postala država krepka in silna zato ker je prenehala biti narodnostna država, ker se je nevidna centralistična sila polastila drž. krmila. Avstrija je edina država, ki nima parlamenta, to pa za to, ker le na ta način pre-maga slabosti svojega narodnostnega organizma. Nemoten, silajen razvoj ji je zagotovljen, če, ako uvede strogo centralistično idejo. Ritterjevo konfuzno logiko označujejo razni listi kot zelo glubokomumno.

— Potrjena obdoba. Najvišje domobransko sodišče je dne 20. t. m.

dopolnilo razglasilo svojo odločbo o ničnosti pritožbi dr. Kramarja, dr. Raima, Cervenca in Zamazala, ki so bili zaradi veleizdajstva in hudodelstva proti vojni sili države, oziroma voluntru v vojnem času obsodni na smrt. Vse točke ničnosti pritožbe so bile spoznane za deloma za nedopustne, deloma za neutemeljene. S tem je postala razsodba pravomočna. Po končani razpravi se je sodni dvor posvetoval o morebitnem predlogu za pomiloščenje.

— Preložena obravnava. Kazenska obravnava proti poslancu Soukupju in tovarišem, ki bi se morala začeti na Dunaju 20. t. m., je v svrhu novih poizvedb preložena.

— Manifest češkemu narodu. V včeraj objavljenem manifestu češkemu narodu je med strankami, ki so prevzele poročstvo za narodni dogovor pomotoma izostal podpis »narodne (staročeške) stranke«.

— Pruska poslanska zbornica je 20. t. m. razpravljala o predlogu, glede varstva nemškega značaja tistih pruskih kronovin, v katerih prebivajo Poljaki. Minister notranjih del Loebell je izrekel upanje, da bo ustanovitve samostojnega kraljevstva Nemčiji v korist in da bo z njim utrjena varnost in moč Nemčije na vzhodu. Pruska vlada bo posvetila največjo pažnjo oplivu ralkestva poljskega na Poljake v Nemčiji, a pruska država bo ostala zvesta svoji narodni nagoli v vzhodnih provinciah in upa ostanejo ondu prebivajoči Poljaki brezpogojno zvesti nemškemu narodu.

— Hindenburg o prehrani. Generalfeldmaršal v. Hindenburg je poslal nemškemu državnemu kancelju v. Bethmann - Holwegu pismo, v katerem nastopa proti trditvi gotovih listov, češ, da je on proti organiziranju prehrane ljudstva, on želi le, da poleg pritiska še vsak posameznik po svojih močeh prostovoljno posveča vso svojo skrb prehrani vojske in vojnih delavcev.

— Reforma italijanskega senata. Italijanska vlada proučava načrt, po katerem bi se izvršila volitev predsedstva italijanskega senata po senatorjih in bi ne imenoval več predsedstva kralj.

— Nacionalistična gonja proti Gjolittiju. »Popolo d'Italia« ponovno vohuni radi nevarnosti nevtralizma in napada Gjolittija, češ, da njegova zarota raste od dneva in dneva, zato pa se kaže, da so Italijani res sposobni uničiti vse, kar je italijanski narod žrtvoval. Izvestnim poslancem treba povedati, da parlamentarna imuniteta neha pred vratmi Monte Citoria in da se ne sme opustiti nobenega sredstva, ki more narediti konec tej zaroti. List poziva intervencioniste, ako bo potreba, da naj s cestnimi demonstracijami kakor v maju 1915., učinkujejo na parlament.

— Ententa in Švica. Švicarska zvezna vlada odklanja zahteve entente, ki bi še bolj omejile svobodo švicarske industrije.

— Izmišljotine švicarskih listov o položaju v Belgiji. »Basler Nachrichten« javljajo preko Amsterdama, da so Nemci deportirali 10.000 prebivalcev mesta Gent na Nemško. Zaprli da so nadalje rudokope v Limburgu, ker tamkajšnji rudarji niso hoteli podpisati obveznic, da se bodo pokorili nemškemu rudniškemu vodstvu. Tudi te delavce da nameravajo Nemci odgnati v nemške rudokope. V Maastricht je baje dospela vest, da je prišlo v Bruslju do krvave revolte belgijskega prebivalstva, ki se brani od Nemcev odrejenega prisilnega dela. Ker so Nemci zato hoteli odpeljati več tisoč Bruselčanov na Nemško, je izbruhnila na bruseljskem severnem kolodvoru revolta, proti kateri je moralo nastopiti nemško vojaštvo, ki da je mnogo Belgijcev poostrelilo. Pa tudi 30 Nemcev da je bilo ubitih. Berlinski »Tag«, ki te vesti registrira, poudarja da so vsa ta poročila prazne izmišljotine, kakor je povsem netočna tudi vest, da se morajo vsi Belgijci med 17. in 30. letom pripraviti na pot, ker bodo odpeljani na delo v nemških rudnikih.

— Belgija. Vsed večjih političnih demonstracij, ki so se zgodile 15. t. m. pred dvema cerkvama in pri katerih so bili posamični Nemci od prebivalstva opsovani, je bruseljski guverner izdal odredbo, ki določa: Od 21. novembra morajo biti javna zabavišča, gostilne, kavarne in prodajalne ob 8. uri zvečer zaprte. Mučenje na ulicah je od pol 9. ure zvečer do 4. ure zjutraj dovoljeno le tistim ki imajo od nemške oblasti posebno pismo dovolilo.

— Amerika in Greyeva nota. Iz New Yorka poročajo poluradno, da ameriška vlada ni sprejela angleškega odgovora o črni listi.

— Eskikraj Manuel. Iz Londona poročajo, da namerava baje bivši portugalski kralj Manuel vstopiti v angleško vojsko.

Češki vzgled.

Češki narod bo štel nedeljski manifest svojih političnih voditeljev med najvažnejše dokumente svoje nove, se zgodovine. V spoznanju, da zahteva velika doba, katere dogodki ne morejo ostati brez globokosogajčega vpliva na razvoj notranjih zadev naše države, odločilnih činov, so se združile češke stranke v trdno organizirano jednoto, v kateri naj bo osredotočena vsa politična sila naroda. Vsi češki poslanci so se združili v skupnem klubu (Češkem svazu) in vse stranke so ustanovile skupni Narodni odbor, Narodni odbor, kot vrhovno moralno instanco za vsa politična vprašanja splošno-narodnega pomena.

Češki narod sme biti zadovoljen. Z obudovanjem vredno energijo so odgovorili reprezentanti njegove politične volje na one načrte, ki hočejo na razvalinah narodnostne države zgraditi državni organizem, odvisen od volje in interesov enega samega, površ se v manjšini se nahajajočega naroda. Združjenje čeških strank je v imenu naroda izrečena napoved obrambnega boja proti tem načrtom, pa je še več kot to. V duhu narodne discipline ustanovljena organizacija bo reševala vsa aktualna politična vprašanja s stališča splošno - narodnega interesa in preprečila, da se uveljavijo v velikih splošno - narodnih zadevah, partikularistični interesi te ali one strankarske, pokrajinske, ali gospodarske skupine. Ker so v Češkem svazu združene po svojih poslancih in v Narodnem odboru zastopane po svojih pooblaščenih stranke vseh čeških dežel od skrajne soc. dem. leve do skrajne klerikalno - konzervativne desnice, je celokupnemu narodu dana garancija, da bodo njegove težnje vedno zastopane res v neskaljenem narodnem duhu. Ta zavest je narodu najboljša opora v hudih časih, jači njegovo samozavest, krepi njegovo odporno silo in mu daje novih impulzov. Nova organizacija pa nudi tudi strankam samim vevlačne ugodnosti, ker jih oprošča od specialne odgovornosti pri razreševanju aktualnih političnih vprašanj in od sicer pri tem naravnega tekmovanja, ki tako pogosto narodnim interesom škoduje mesto da bi jim koristilo.

Et notra res agitur. Dogodki, ki so dali povod ustanovitvi češke vse-narodne politične organizacije, ogrožajo tudi naše narodne interese, lahko rečemo da toliko bolj, kolikor slabjši je naš narod od kulturno in gospodarsko silnega, politično tako izobraženega češkega naroda.

Spoznanje, da moramo tudi mi združiti svoje sile ter si ustvariti obrambno organizacijo, ki bi bila vzemirjenemu narodu porok, da stoji na braniku njegovih interesov enotna odločna in močna straža, prodira vedno bolj in ljudstvo brezdvoma nima danes iskrenejše želje, kakor da bi slovenske stranke sledile češkemu vzgledu.

Gotovo bi bilo pogrešano in je tudi nemogoče češki vzorec kratkoročno prenesti na naše slovenske, jugoslovanske razmere. Naše politične razmere pred vojno so bile bistveno drugačne kakor češke, napetost med strankami je bila mnogo večja, oddaljenost političnih programov mnogo občutnejša in razdelitev politične moči mnogo manj enakomerna kakor na Češkem. Reklo bi se negirati fakta, ako bi trdili, da je vojna ta položaj bistveno spremenila. Pri razmeroma majhni delegaciji, ki jo imamo v državnem zboru se nam tudi zdi, da stopa eventualno združenje naših poslancev bolj v ozadje. Neposrednega pomena pa je gotovo ustanovitev skupne davrhnogvgnarodno - političnega zbora, ki bi naj združeval politično silo in voljo vseh naših političnih strank iz vseh naših pokrajin ter uveljavljal v aktualn. ponih vprašanjih ono stališče, ki je danes edino mogoče, stališče interesa celokupnega naroda. Čehi so svoje stranke združili, niso pa jih fusionirali, niso storili naglavnega greha proti principu političnega življenja, katerega zdrav in narodu koristen razvoj temelji na boju mnenj, razlogov in rogramov. Omejit so nadalje kompetentne svoje vsenarodne institucije na aktualna vprašanja, da preprečijo vsako neprodno izgubljanje v labirintu gotove vrste »slogaške« politike. Uveljavili so konečno princip, da v splošno-narodnih zadevah ne more biti nikdar merodajna volja ene stranke, in naj bi bila ta še tako močna, temveč da morajo biti v skupni narodni organizaciji zastopane stranke tako, da nobena izmed njih nima absolutne večine in da so

toje vsi ukrepi sklenejo s privoljenjem več če že ne vseh strank.

Ta misel je pri češki organizaciji celo tako odločno poudarjena, da za predsednika Narodnega odbora ni izvoljen zastopnik najmočnejše (agrarne) stranke, temveč dr. Matuš, delegat staročeske stranke, ki n. pr. v državnem zboru nima niti enega poslanca. Tako ureditev je najnujnejši predpogoj potrebne narodne discipline, katera je zagotovljena z majoritetnim principom. Ker ve vsaka stranka, da je ne more nobena druga stranka sama zase majorizirati, zato se mirno in brez bojazni lahko podvrže načelu, da jo veže vsak sklep skupnega narodnega odbora, tudi če bi bila pri sklepanju sama glasovala proti.

Na teh zdravih principih bi se morala tudi pri nas ustanoviti splošno-narodna vodilna organizacija. Dati takemu narodnemu odboru konkretnen program, gotovo ni težko, ako se skrbno izberejo vse tiste zadeve, ki so splošno-narodnega pomena in ki so aktualne. Obramba člena XIX. avstrijske ustave z vsemi njenimi posledicami, zaščita slovenskega uradnika, gotova slovenska vprašanja, nastop proti izvestnim dobremu imenu in interesom naroda škodljivim pojavom, stiki z enakimi narodnimi organizacijami drugih avstrijskih slovanskih narodov — to bi bila nekatera konkretna narodno-politična vprašanja, glede katerih je skupni nastop vseh naših strank brez ozira na njihova programatična nasprotstva mogoč in potreben.

Pravimo vseh strank in menimo, da je, ako naj narodni odbor res reprezentira politično voljo celokupnega naroda, neobhodno potrebno, da združi k skupnemu delu skrajno levo in skrajno desno in da so v njem zastopane vse naše dežele. Poleg klerikalca in liberalca mora biti dano mesto socialnemu demokratu, štajerska narodna stranka mora imeti v odboru takisto svoje zastopnike, kakor koroška katoliško-narodna organizacija in tržaška narodna stranka.

Predstojajoče misli so le izraz pravega vtisa, ki ga je napravil češki manifest, poskus zbrati nekaj pozitivnih predlogov, s kakršnimi se bodo morale baviti naše stranke, ako se zavedajo velike odgovornosti, ki jo imajo danes pred narodom.

Vesti iz primorskih dežel.

Župani iz raznih evakuiranih goriških občin so imeli včeraj v Ljubljani posvetovanje, na katerem so razmotrili vprašanje, kako zasnovati v korist beguncem poleg že obstoječega še širše delovanje, ki bi bilo v prid tudi deželi, v kateri se nahajajo. Čujemo, da se politična oblast in goriški deželni odbor zanimata za stvar in zagotavlja potrebno pomoč, tako da je pričakovati ob dobrem razumevanju razmer in pravočasnem pričetku takega delovanja vsestransko ugodnih rezultatov.

Odlikovanja. Cesar je podelil dvor. svet., višjemu stavbnemu svetniku pomorske oblasti v Trstu, Francu Colombicchio pl. Taubenhihel komturški križec Franc Jožefovega reda, viteški križec Franc Jožefovega reda z vojno dekoracijo in priznanje odličnega službovanja pred sovražnikom voditelju okrajnega glavarstva v Tolminu, namest. svet. dr. baronu Hönenbühl in namestništvenemu tajniku Ernestu baronu Weissenbachu. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne v priznanje hrabrega in požrtvovalnega zadržanja pred sovražnikom dr. Fr. Premšaku v Nabrežini, dalje pri armadi na bojišču se nahajajočemu namestništvenemu koncipistu Bruno Staretu, prostovoljni bolniški streljani v Nabrežini Melaniji Laessig; v priznanje zaslug in požrtvovalnega delovanja v vojni soprogi namestnika v Trstu in na Primorskem, Luciji baronici Fries Skene, in policijskemu komisarju v Trstu dr. Ivanu Lordschneiderju.

Kdo kaj ve? Katarina Cernatič iz Sempasa h. št. 150 pri Gorici išče svojega moža - vojaka; zadnji njegov naslov, naj mi ga pošlje pod k. Landst.-Eisenb. - Sicherungskompagnie »ÖÖrz«. Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga pošlje pod naslovom: Katarina Cernatič. Križevska vas št. 16, pošta Metlika na Kranjskem. Stroške mu plačam. — Andrej Krpan išče svojo ženo Terezijo Krpan. Kot begunka je bila v Sevnici, a sedaj ne dobim nobenega odgovora od nje. Sedaj nič ne vem ali se je prestavila ali kaj je z njo.

Podpisajte peto vojno posojilo.

V tretjem letu svetovne vojne, ko je tudi Romunija izdala stopila na stran naših sovražnikov, se obrača naša država do svojih državljanov s petim voj. posojilom. V teh resnih časih, ko po dolgotrajni borbi stopa svetovna vojska v odločen stadij, je prav posebno vsakega državljanova sveta dolžnost, da se odzove z vso pripravljenostjo klicu ogrožene domovine ter ji da na razpolago čim izdatnejša denarna sredstva. Sedanja naša peto vojno posojilo je najdalekosežnejše, odločilne važnosti za nadaljni potek tega silnega boja. Izrazito prepričevalno naj dokaže vsemu sovražnemu svetu vso našo požrtvovalnost. Izpričuje naj, da naše domovine ne le ni poraziti z orožjem, marveč da je nezlomljiva tudi njena gospodarska moč. Za naš obstanek gre, ta zavest vzmožajnaše sile! Tekmujemo ob petem vojnem posojilu, da jasno dokažemo vsem sovragom svojo neuklonljivo voljo, braniti obstanek staroslavni domovini. V trdnem zaupanju v zmago pravične stvari smo vsled heroičnega junaštva naših vojakov in odličnega vodstva naših poveljnikov, tesno združeni s svojimi izvrstnimi zavezniki, zmagovito strli ves največji napor nadsilnih sovražnikov. Čvrsto stoji in kljubuje naša vojaška fronta. Storimo po svojih najboljših močeh, kar moremo, da ostane kakor doslej tudi v prihodnje neomajano krepka tudi naša gospodarska fronta, ki izpopolnjuje in podpira vojaško fronto.

Industrialci, trgovci in obrtniki, pokažite tudi pri sedanjem petem voj. posojilu dejansko svojo patriotsko zavednost ter se udeležite čim številnejše in čim izdatnejše subskripcije.

V Ljubljani, 20. nov. 1916.
Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Cesarjevo zdravje.

Uradno poročajo 20. t. m.: Pri Nj. Veličanstvu je minolo noč nastalo omejeno v nemljivo mesto na desnih pljučah, sicer so ostali kataralni pojavi nepremenjeni. Jutranja temperatura 38 stopenj, večerna temperatura 37,8, delovanje srca dobro, sopljenje enakomerno mirno, tek majhen. Nj. Veličanstvo se je mudilo ves dan izven postelje, delo do večera in sprejelo prvega najvišjega dvornika kneza Monteauova, oba generalna adjutanta generalnega polkovnika grofa Paara in generalnega polkovnika barona Bolfrasa, kabinetnega ravnatelja barona Schiessla in sekijskega šefa pl. Daruvarja ter Nj. c. in kr. visokost presvetlega gospoda feldmaršala nadvojvodo Friderika v tričetrturi avdijenci.

Dnevne vesti.

— Ustanova trdke Karel Polak za vdove in sirote padlih kranjskih vojakov se sprejme hvaležno v deželno oskrbo. — Za Božič na fronti naših domačih vojakov se dovoli 4000 kron. — Redu usmiljenih sester se dovoli za oskrbo deželne bolnišnice za leto 1916 izvanreden prihodek 60.000 kron. — Oskrbne takse v kranjskih javnih bolnišnicah se zvišajo sledeče: za Ljubljano: I. razred 15 kron, II. razred 10 kron, III. razred 4 kron, za vse ostale bolnišnice (Krško, Novo mesto, Postojna in za deželno blaznico na Studencu: I. razred (kjer obstoja) 10 kron, II. razred 7 kron, III. razred 3 kron. — Podporni zalogi I. državne gimnazije v Ljubljani se dovoli izvanredni prispevek 2500 kron. — Vse užitinske uslužbenec se pomakne glede na izjemne razmere v prihodnjo višjo plačilno stopnjo.

— Odlikovan so bili z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje gg.: Josip Burja, računski podčastnik, c. kr. gozdar iz Bohinjske Bistrice, Viktor Rus, narednik, uslužbenec trdke Stupica v Ljubljani, Ivan Korenčan, narednik, trgovec v Ljubljani, Oskar Šiler, narednik, uradnik Katoliške tiskarne, Ivan Strojanšek, narednik, trgovaški pomočnik.

Franc Centrih, narednik, vsi v obrtni šoli v Ljubljani.

— Odlikovanje. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil narednik 97. pešpolka Jakob Smerdelj iz Postojne.

— Imenovanja v armadi. Za polkovnika in zapovednika 27. domobranskega pešpolka je imenovan podpolkovnik Josip Maretich pl. Klokoč. Za nadporočnike pri tem polku so imenovani poročniki: Karol Ceseni, Jaroslav Slovek in Rudolf Groščelj, za poročnike so imenovani praporščaki: Ivan Verbič, Josip Molik, Ivan Milharčič, Martin Gosak, Ivan Černe, V. Lavrenčič, Anton Gaspari, Jakob Potočnik, Viktor Kobav, Ciril Podgornik, Stanko Zalesjak, Anton Ukovič in Friderik Tomšič. — V armadi. Za nadporočnike v rezervi so imenovani poročniki v rezervi b. h. p. p. št. 2: Jakob Hočevnar, Franjo Kavčič in Anton Mihevc.

— Imenovanje. Gospod Josip Skalar, službujoč sedaj pri c. in kr. vojaškem oskrbovališču v Temišvaru kot kadet, je imenovan c. kr. računskim svetnikom pri c. kr. najvišjem računskem dvoru na Dunaju.

— Martin Gosak †. Došla mi je žalostna vest, da je na italijanskem bojišču padel v najlepšem cvetu svoje mladosti predragi tovariš gospod Martin Gosak, c. kr. praporščak pri 27. dom. pp., sin zavedne narodne hiše Gosakove iz Žiž pri Konjicah — oziroma brat znanega dr. Toneta Gosaka, odvjetnika na Ptuj, ki se nahaja od 16. septembra t. l. v italijanskem vjetništvu. Padli junak se je neprestano boril celih dolgih 15 mesecev v najhujših bojih: na tirolski, na gališki in nazadnje na soški fronti, kjer ga je pri osmi soški ofenzivi zadela dne 11. oktobra sovražna italijanska mina. Če se spominjam njegovih zapiskov iz dijaških let — goriških časov, moram reči, da je pokojni obetal mnogo slovenskemu narodu. Bil je tihega, mirnega značaja in vseskozi jako naobrazen. — Žal, ni Ti bilo usojeno doseči zaželenega cilja, za katerim si stremil z vso svojo mlado dušo — in vendar si rešil veliko nalogo v nežni svoji mladosti. Žrtvoval si lastno kri za blagor domovine in iz te srčne krvi mora vzkliti naši domovini lepša, silajnejša bodočnost. Spavaj mirno, dragi brate, v kraški zemlji in sanjaj sladke sanje o lepi naši domovini! — Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje! — Umreti. brate, težko ni, pustiti nade, to boli! I. G.

— Oprostitev podkovskih kovačev od črnovojniške službe. Oblasti so se prepričale, da kovanje konj čezdaljebolj nazaduje. Dogaaja se, da postajajo konji, čestokrat tudi evidenčni konji, nerabni. C. kr. poljedelsko ministrstvo je zategadelj odredilo, da se podkovski kovači, zlasti če pripadajo starejšim letnikom in so za orožje nesposobni, oproste črnovojniške službe. Prošnje je vlagati potom politične oblasti na vojaško poveljstvo v Gradcu.

— Premembe pri državni železnici. Premeščeni so: adjunkt pri Sv. Luciji-Tolminu Franc Bizjak v Ajdovščino za načelnika; adjunkt v Ljubljani Josip Korošec v Herpelje-Kozino za načelnika; adjunkt pri Sv. Luciji-Tolminu Anton Veber v Bohinjsko Bistrico-Jezero; postajni mojster v Višnjem Anton Flego v Motovun za voditelja; postajni nadzornik v Bagni St. Stefanu Josip Namar v Višnjem za vodjo. — Imenovani so: strojni komisar pri vodstvu kurilnice v Trstu Albin Seemann vitez Treuenwart za oddelnega predstojnika Istotam; železniški komisar dr. Karol Guggenberger je poklican na službovanje v c. kr. železniško ministrstvo.

— Koledar »Družbe sv. Cirila in Metoda« za leto 1917 je izšel in ima prav bogato vsebino. Poleg koledarskega dela, družbene bilance, proračuna, imenika podružnic in pokroviteljev, ter statistike družbenega šolstva, prinaša tudi času primeren slovstveni del. Kot družbeni vestnik prinaša tudi kronološko poročilo o smrtnih žrtvah družbenih prijateljev. Ta del ima tudi slike blagopokojnih. Pripombe vreden je tudi natis novih poštnih določb in lestvice za pristojbine kolkov. — Bogata vsebina je najboljši koledarjevo priporočilo. Koledar se prične t. dni razpošiljati. Če bi se morda koga pomotoma prezrilo, ali če bi ga v današnjih časih koledar pod običajnim naslovom ne našel, blagovolji reklamirati na pisarno družbe sv. Cirila in Metoda. Prosimo pa vlijudno vse, ki koledar prejmejo, da ga obdrže in plačajo: tudi z malimi doneski se v teh težkih časih družbi veliko pomaga.

— Ljudsko-bolske vesti. Katarina Plevnik je nameščena za suplenta

tinjo v Bojancih, Ana Kovač za provizorično učiteljico v Zatičini, Amalija Puncuh za suplentinjo v Spodnjem Logatcu.

— Grom, blisk in potres. Ljubljana je imela danes viharno noč. Do polnoči so švigali po nebu neprestani bliski in udarjal je silen grom. Ob 12. uri 10 minut pa je stresel naše mesto prav občuten potresni sušek. Celo noč je deževalo in sneg, ki je zapadel pred nekaj dnevi, je popolnoma izginil.

— Umrl je v Novem Vodmatu št. 79 gospod Valentin Leskovec, c. kr. kaznilnični nadzornik v p. in lišni posestnik, v visoki starosti 81 let. Počivalj v miru!

— Umrl je v Spodnji Šiški, Jernejeva cesta št. 187, gospod Karol Javoršek, učitelj deželne trgovske šole, po dolgem bolehanju. Naše sožalje!

Ponesrečil se je pri delu na progi v Dravljah 15letni Karol Kavčič. Kolesa železniškega voza so mu zmazala levo nogo.

Zgoraj je pri požaru v občini Sv. Mihael, kakor se poroča iz Postojne, 13letni pastir Fran Hrvatič, ki je služil pri Ivanu Deklevi, kateremu je zgorale hiša in gospodarsko poslopje. Škode je okoli 15.000 K.

Celjski požigalec prijet? Iz Celja poročajo: Aretiran je bil krojač Jakob Flies, ki že dolgo pohaja brez dela po celjski okolici. Sumi se, da je morda on povzročal požare v celjski okolici. Oblasti so postale na njega pozorne, ker se je 13. t. m., ko je gorelo pri posestniku Vrhovšku v Ostružnem, napram nekaterim otrokom izrazil, da bo kmalu gorelo še pri treh kmetih. Preiskava je v teku.

Jimmy Valentine (Uganjka kriminalistke) se danes v Kino Idealu prvič predvaja. Veliki ameriški umetniški film s slovitim predstavljalcem Robertom Warwickom v glavi vloži. Detektivska učinkovitost izvanredne kvalitete. Dobri značaj zločinca ne pripelje samo tega, temveč tudi njegove komplice nazaj na pravo pot. Zadnje delanje je tako napeto zanimivo, da človeku kar sapasta zastaja, in se še v nobenem doslej prizorjenem filmu ni videlo kaj takega. Resni prizori se menjavajo s šaljivimi. Posnetki iz kaznilnice Sing - Sing v Newjorku so zelo poučni. Poleg tega filma v petih delih še dvojce prvovrstnih slik. Sporedni za mladinu in se predvaja danes do četrtka. V petek na splošno zahtevo še enkrat: Vešča je priletela k luči. Fern Andra igra glavno vlogo. V soboto 25. do ponedeljka 27. novembra tretji Psiandrov film: Zakon v senc. Izgleda v 4 delanjih z Walde-mer Psiandrom. — Kino Ideal.

Iz mesne klavnice. V času od 5. do 12. t. m. je bilo zaklanih 129 volov, 5 bikov, 9 krav, 492 prašičev, 120 telet, 74 koštrunov in 10 konj. Zaklane živine se je vpeljalo: 1 govedo, 20 prašičev in 5 telet.

Aprovizacija.

+ Zbiranje gozdnih sadežev in koščičevja za olje. C. in kr. 5. armadno poveljstvo (odd. O) je dokončalo svoje delo pri zbiranju divjega kostanja, želoda in žira. To pa se ne tiče zbiranja istih sadežev, ki je bilo uvedeno potom političnih okrajnih oblastev. V krajih, kjer se to zbiranje ni izvršilo, si vojaška uprava pridruže pravico, posamezne nabiralne akcije izvesti v svojem lastnem delokrogu. V tem zmislu je bilo odredeno zbiranje sadnih koščic in bučnih pešek. 5. armadno poveljstvo (odd. O) daje tozadevno sledeča navodila: A. Koščičevje. 1.) Nabirajo naj se samo koščice črešenj, češpelj, sliv in marelic. Breskvine koščice so za izdelavo olja za nič. 2.) Koščice morajo biti od zrelega sadja; od nezrelega se dobi samo malo olja. 3.) Nabrane koščice se morajo dobro otrebiti in posušiti. 4.) Sušenje koščic se najbolje izvrši na solncu, drugače pa ob primerni toploti na peči, pri čemer pa je gledati na to, da se koščice ne spalijo, ker so potem za izdelavo olja neuporabne. 5.) Posamezne vrste koščičevja je treba strogo ločiti, predno se odpošljejo na nabirališče. 6.) Porabne so tudi koščice kuhanege ali posušenega sadja. 7.) Preostanki sadja na koščicah znatno zmanjšajo njih vrednost. 8. Plesnivo koščičevje je brez vsake vrednosti. 9.) Koščice je treba shraniti na suhem in zračnem kraju. V zadužilih in vlažnih hrambah kaj rade splesnijo in pokvarijo jedrce, zato jih je z lopato redno vsak dan premetati, kasneje pa v rednih odmorih. 10.) Iz 1000 kg koščic se dobi kvečjemu 50 kg olja: delo se torej izplača samo pri večjih množinah koščic. B. Bučne peške. Slično, če se ne bolj, je treba paziti pri zbiranju in shranitvi bučnih pešek.

Razne stvari.

* Nova univerza na Ogrskem. V Požunu (Poszony) ob Donavi so otvorili v nedeljo 19. novembra novo madžarsko univerzo.

* Tudi umiranje se je podražilo in sicer za sedaj na Dunaju, kjer so vse cene za krste in pogrebe zvišali od 50 do 130 odstotkov.

* Pogrešan bivši minister. »Daily Mail« javlja, da se je bivši angleški minister lord Lucas pred kratkim peljal z letalom nad nemško fronto na zapadu in se ni več povrnil.

* Bombe na Monakovo. Francoski letalec, ki je metal bombe na Monakovo, je po izvršenem opravljen preletel Alpe, je šel šele blizu Benetk na tla. Preletel je 700 km. Ta letalec je stotnik Bennehamp. Na Monakovo je vrzel sedem bomb.

* Zaprl so v Gdanskem na Nemškem ravnatelja državnega osrednjega zavoda za krompir in predstojnika kmetijske velezadruga, katere delovanje je obsegalo celo vzhodno in zapadno Prusijo. Ta mož se piše Hugon Siewert in je skrivaj izvažal žito ter goljufal pri cenah.

* Velika tatvina na Dunaju. Poročali smo, da je na Dunaju pri nekem denarnem zavodu izginilo za pol milijona vrednostnih papirjev. Zgodilo se je to pri »Kreditanstalt«. Ti vrednostni papirji so izginili na potu iz zavodnega depota v ekspedit. Sicer je mogoče, da so bili zamešani med druge stvari, a gotovega se še nič ne ve.

* Banke navlijo cene. V Budimpešti so iztaknili v raznih skladstvih en milijon škattelsardina. Te škattlje so last sledečih bank: ogrsko-češke industrijske banke, anglo-avstrijske banke, filijalke tržaške prometne banke in ogrske trgovske kreditne banke. Te banke so ceno škattljice sardin pognale od 60 vinarjev na 3 K 60 v. Proti tem bankam se je začelo sodno postopanje zaradi navijanja cen. Ljudje strdajo, banke pa jih derajo.

* Zlati časi za banke. Dunajska »Depositenbank« je dobila dovoljenje, da sme svojo delniško glavnico zvišati od 40 na 80 milijonov. Bančni zavod »Merkur« bo svojo glavnico, ki znaša zdaj 50 milijonov, zvišal na 65 milijonov. »Verkehrsbank« pa bo zvišala svojo glavnico od 50,4 na 60,2 milijonov. Za tiste, ki v tej vojni trpe in umirajo, mora biti jako tolažljiv tak dokaz, kako za gorko pečjo sedeči ljudje bogate.

* Živila na Nemškem. V Monakovem so zaprl nekega Adolfa Metzlerja, ker je skrivaj pošiljal živila iz Bavarske na Saksonsko in na Westfalsko. Nakupoval je za dve veliki firmi živila v Monakovem in njega okolici in jih dobil za več kakor stotisoč mark. Seveda je zanje več plačal kakor najvišje oblastvene cene. Poleg njega zasledujejo zdaj vse tiste trgovce in agente, ki so mu šli na roko. Ta slučaj je značilen izraz, kako trdo so zaprte na Nemškem meje med posameznimi državami.

* Draginjska doklada učiteljstva na Češkem je skrajno majhna, a še to beračijo jim je birokratiem prikršal. Davkarija v Falkenau na Češkem je namreč naročila šolskim vodstvom, da morajo draginjske doklade v mesečnih plačilnih listih posebe navesti, ker je zanje plačati poseben kolek. Tako se je zgodilo, da je morala učiteljica v Falkenau, ki je dobivala mesečno 15 vinarjev draginjske doklade, plačati kolkovine 14 vinarjev in ji je ostal na mesec en ficek! Kakor znano, so pa bile pred kratkim zvišane vse pristojbine in nesrečna učiteljica, ki je dobivala mesečno 15 ficekov draginjske doklade, bo morala plačevati zanj 20 ficekov kolkovine, imela bo tedaj mesečno 5 vinarjev izgube, ker se tej »izredni draginjski dokladi« ne sme odpovedati.

Podpisujte V. vojno posojilo.

Darila.

Za mestni aprovizacijski fond. Gospod Josip Krisper, veletržec v Ljubljani, daroval je za mestni aprovizacijski fond za prehrano ubogih slojev K 500.— in za goriske begunce K 200.

IX. seznamek povodom dalj darovanja došlih daril. Doneski prodajanja znakov od dam delovnega odseka v kazini 3566 K 45 v in dobrodelnega koncerta v kazinskih prostorih 857 K 68 v. — Nabiranje dijakov je imelo sledeči uspeh: I. drž. gimnazija: nabiralne pole 2590 K 48 v, članarine 709 K, (24 K je že vplačanih); II. drž. gimnazija: nabiralne pole 1705 K 01 v, članarine 537 K; državna gimnazija z nemškimi učnim jzikom: nabiralne pole: 494 K 66 v. Državna višja realka: nabiralne pole 2485 K 12 v, članarine 396 K 50 v. Moško učiteljske: nabiralne pole 996 K 54 v, članarine 20 K, od katerih je že izplačanih 10 K. — Prijetni se morajo še nabiranja darila šolskih voditeljev v Škocijanu pri Turjaku 62 K, Černuški 36 K, Čeničah 27 K 50 vin. in na Karolinski cesti 12 K 40 v (od tega 10 K od učiteljske). — Ves čisti donesek dosedaj 58693 K 26 v.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. novembra: Fran Koršič, domobranski pešec, v rezervni vojaški bolnici v Marjanišču.

Dne 18. novembra: Gregor Mihelič, hiralec, 72 let, Radečkova cesta 9.

Dne 19. novembra: Marija Jelenc, hči poštnega uslužbenca, 10 let, v sprejemnici deželne bolnice.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnika in tisk »Narodne tiskarne«.

Forman

profi nahodu

Učinek presenetljiv: Pušica 40 vin.

Najugodnejši dar vojakom na bojišču.

Mama daj

„Sida-medu“

ki je najcenejša in najboljša jed vsaki dan dopoldan in popoldan na kosček kruha. Za vsako družino zdrava, tečna in najcenejša hrana — zlasti v sedanjem času. 1 zavoček stane 35 vin. Po pošti se pošila najmanj 12 zavočkov za 4 krone. Razpošiljalnica Josip Berdada, Ljubljana 3, Zelnarska ulica.

Zamaške

nove in stare. kupi vsako množico trdka „Ljubljanska industrija prebavih zamaškov JELACH & Co Ljubljana.“ 2925

Naznanilo.

Podpisani v ljudno naznanjam, da sem odprl

trgovino

z dvočetisti, šivalnimi in pisalnimi stroji, gramofoni, električnimi svetilkami in baterijami. Za cenjena naročila se topla priporočam. — Pismena naročila se takoj izvršijo.

Franc Batjel
(prej v Gorici.) 3771

KAREL KUMAR
Pogačarjev trg, Ljubljana.

Priporočam slav. občinstvu tu in na deželi svojo zalogo

čebule, česna in limon

po najnižji dnevni ceni.

Na razpolago je več tisoč kil **JABOLK.**

Važno za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

Kdor hoče stoniti s svojimi sorodniki v Ameriki v dotiko radi denarnih podpor in pisem, naj napiše kratko pismo v nemškem jeziku, tičeče se samo rodinskih razmer, ki ne sme obsegati nič političnega ali kar vojno zadeva. Naslov svojih sorodnikov naj napiše na kuverto, v drugo kuverto naj vstakne svoje pismo in nanjo napiše natančen naslov in ime odposiljatelja ter vse kup odpošlje na sledečo addresso: **Henry C. Zar, bankir per Adresse Dresdener Bank, Berlin, W. 56.** 3381

Pri pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka Sladin

je najbolj zdrava in tudi najcenejša hrana za dojenčke.

S Sladinom se z lahkim odporom pomanjkanja mleka in sladkorja, pri njegovi uporabi se namreč prihrani dve tretjini mleka in ena tretjina sladkorja. — Od mnogih priznanj tu samo ena: »Dobro! Sladin! Trakodur, lekarnarjeva seproge v Gradcu: Ljubi svaki! Hočem Ti sporočiti, da dajem Elsinemu malemu Sladin (sladni čaj) in da se izbirno razvijam, vsled česar se Sladin lahko najpogostje priporoča.«
Dobri se pri lekarnarju Trakoduru v Ljubljani: »Narodna lekarna«. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trakodur: Schönbannerstrasse 100, Josefstadtstrasse 23, Radetzkyplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 214

Adrija

drogerija, fotomanufaktura

Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 5.

priporočam velike zaloge

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolovo kislino, karbolovo apno itd. itd.

Velika zaloga fotografskih potrebin in aparatov.

Lepo posestvo

na Gorenjem z gostilniško obrtjo in lepim vrtom ter z drugimi pritlikinami, kakor tudi s sobami za tuje in z vso opremo se prodaja. Kje, pove upravništvo Slov. Naroda. 3731

Sprejmejo se takoj

dve ženske moči

za pisarniška dela v starosti 20—24 let. Znanstvo jezikov je navesti. Pri ponudbah naj se opusti priložitev spričevala. Ponudbe na upravništvo tega lista pod šifro „pisarna 1916/3775“

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje naidrajše

trgovska trdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko. 3729

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin **Ria balsam** ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, ohtičanec. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. Na stotine zahvalnih pisem in priznanj.
Komeny, — Košice (Kassa) I Postfach 12/24, Ograka. 3663

deklet kot perica

za neko družino. Naslov v upr. Sl. Naroda.

Dve krasni, solčni

ne meblovani sobi

se oddata na Dolenjskem, 20 minut od kolodvora Kje, pove uprav. Sl. Nar. 3772

Strojnika (mašinista) sprejme takoj v dobro službo strojna tovarna

Samsa & Co. v Ljubljani, Metelkova ulica 4. Zglasiti se je osebno od 2.—3. ure pop. 3758

Kupim fino dobro ohranjeno

lovsko puško, dvocevko

tudi municijo in dr. lovsko potrebštin. Ponudbe pod: „Uradnik 3750“ na uprav. »Slov. Naroda«. 3750

Proda se takoj **vila z vrtom**

pod ugodnimi pogoji. Vraščati je na Cesti na Rožnik, vila 41, Ljubljana.

Dobro ohranjen, lep

biljard

se prodaja po zmerni ceni v kavarni „Merkur“, Židovska steza.

Orehov les : kostanjev les

v deblih

v polenih in deblih

kupim vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Razglednice

božične in noveletne v največji izbiri

priporočam na debele

M. Tičar, Ljubljana

Selenburgova ul. 1

Sv. Petra cesta 26.

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. ŠARC

lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5

nudi še priliko za dobri in ceni nakup:

rjuh
brisačk
prtov
prtičev
brisačk

švicarska vezonina

odejnih rjuh
blazin
pernatih blazin
pernic
žepnih rut

Za vojake zimsko perilo:

hlače
jopice
sviterje
rokavice
žilgretke

nogavice
dokolenice
kolenogreice
ušesogreice
gamaže

šifone v vseh širinah.

Modni salon

odprto skladišče nasproti štev. 7

priporočam cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbira v velour klobukih.

Zunanja naročila obratom pošte.

Marija Götzl

odprto skladišče nasproti štev. 7

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila po štetju.

Priznana najnižje cene!